

ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ФАКУЛЬТЕТ №1

КАФЕДРА СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ

Галузь знань   05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність   051 «Економіка»
Освітній рівень   перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма Економічна безпека підприємства
Шифр за ОПП: ОК - 2
Мова навчання: українська

Кропивницький 2024

Розробник:
ОГАРЄНКО Тетяна, доцент кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін,
кандидат філологічних наук, доцент

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри соціально-гуманітарних дисциплін факультету №1 ДонДУВС
Протокол № 8 від «15» січня 2024 року

Т. в. о. завідувача кафедри

Анжела ГЕЛЬБАК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
Економічна безпека підприємства
«15» січня 2024 р.

Гарант ОПП

Володимир ШАЛІМОВ

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача

1. ВСТУП

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Статус навчальної дисципліни:	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Рік підготовки:	1-й	1-й
Семестр:	1, 2-й	1,2-й
Кількість кредитів ЄКТС / годин	6 / 180	
Модулів:	2	
Змістових модулів:	2	
Лекції:	8 годин	4
Семінарські:	-	-
Практичні:	52 годин	16 годин
Самостійна робота:	120 годин	160 годин
Індивідуальні завдання (курсова робота):	не передбачено	
Підсумковий семестровий контроль:	залік, екзамен	
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:	1:2	1:8

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: підготовка висококваліфікованих бакалаврів, здатних успішно працювати в обраній сфері діяльності, які володіють літературним фаховим мовленням, сучасним економічним мисленням, універсальними і професійними компетентностями щодо аналізу взаємозв'язків у традиційних та мережевих економічних системах, розробки і прийняття обґрунтованих рішень у сфері економічних і фінансових завдань, які висувають питання економічної безпеки підприємств.

Завдання: ознайомлення з особливостями української мови як державної, розуміння її роль у професійній діяльності; поглиблення знань

здобувачів та здобувачок вищої освіти із сучасної української літературної мови: узагальнення інформації про норми сучасної української літературної мови й практичне оволодіння ними, вивчення специфіки стилів сучасної української літературної мови; вироблення основ професійного спілкування, стійких навичок правильного й комунікативно виправданого вживання мовних засобів у фаховому мовленні; удосконалення уміння грамотно складати та редагувати професійні економічні тексти відповідно до нормативної бази сучасної української літературної мови, вільно користуватися різними джерелами інформації, зокрема довідковою, лексикографічною літературою; застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань в обраній сфері діяльності.

1.3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна є вихідною. Компетентності, сформовані під час її вивчення, в подальшому будуть використовуватися під час опанування таких навчальних дисциплін: «Основи правових знань», «Основи наукових досліджень та академічна доброчесність», «Національна економіка».

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

	ПРН 6	ПРН 15	ПРН 20
Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.	+		
Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.		+	
Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземними мовами			+

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

– особливості української мови як державної, розуміти її роль у професійній діяльності;

- норми сучасної української літературної мови й практично оволодіти ними;
- специфіку стилів сучасної української літературної мови;
- основи професійного спілкування, його норми та правила, шляхи їх застосування в практичній професійній діяльності.

вміти:

- правильно використовувати різні мовні засоби відповідно до комунікативних намірів; влучно висловлювати думки для успішного розв’язання проблем і завдань у професійній діяльності;
- скорочувати та створювати наукові тексти професійного спрямування;
- складати різні типи документів, правильно добираючи мовні засоби, що репрезентують їх специфіку;
- оперувати фаховою термінологією в різноманітних комунікативних ситуаціях професійної діяльності.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лекції	семінар.	практичн.	сам. раб		лекції	семінар.	практичн.	сам. раб
1	2	3	4	5	8	9	10	11	12	15
Модуль 1										
Змістовий модуль 1. Формування загальномовної підготовки економіста										
Тема 1. Стилєова диференціяція української мови. Мовні норми.	10	4	-	2	4	10	2	-	-	8
Тема 2. Лексичні, фразеологічні норми української мови. Терміни, професіоналізми, стійкі словосполучення в професійному мовленні економістів	10	-	-	2	8	10	-	-	-	10
Тема 3. Орфографічна	10	-	-	2	8	10	-	-	-	10

грамотність як складник загальної мовної культури										
Тема 4. Морфологічні норми. Іменник в офіційно-діловому стилі. Вживання прикметників у професійних текстах економічного спрямування.	10	-	-	4	6	10	-	-	2	8
Тема 5. Морфологічні норми. Використання числівників у професійних текстах і документах	12	-	-	6	6	12	-	-	4	8
Тема 6. Норми вживання дієслова та його форм у професійному мовленні	10	-	-	2	8	10	-	-	-	10
Тема 7. Особливості вживання прийменників, сполучників в економічних текстах	10	-	-	2	8	10	-	-	-	10
Тема 8. Синтаксичні норми. Особливості побудови речень у текстах економічного спрямування	10	-	-	4	6	10	-	-	2	8
Тема 9. Редагування текстів фахового спрямування. Модульна	8	-	-	2	6	8	-	-	-	8

контрольна робота.										
Усього годин	90	4	-	26	60	90	2	-	8	80
Усього	180	8	-	52	120	180	4	16	-	160

** Модульна контрольна робота проводиться лише на денній формі навчання.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Удосконалення загальномовної підготовки економіста

Тема 1. Сильова диференціація української мови. Мовні норми. Поняття про орфоепічні та акцентуаційні норми сучасної української мови. Основні правила вимови голосних і приголосних звуків української мови. Основні правила вимови звукосполучень. Принципи милозвучності в українській мові. Український наголос. Особливості наголошення слів в українській мові.

Тема 2. Лексичні, фразеологічні норми української мови. Терміни, професіоналізми, стійкі словосполучення в професійному мовленні економістів.

Поняття про лексичні, фразеологічні норми. Термін як визначальне поняття наукового тексту. Терміни й професіоналізми. Фахові словники.

Тема 3. Орфографічна грамотність як складник загальної мовної культури. Орфографічні норми сучасної української літературної мови. Основні поняття орфографії. Принципи українського правопису. Негативний вплив орфографічних помилок на результат писемного спілкування. Правопис власних назв. Відмінювання імен та прізвищ в українській мові. Творення імен по батькові.

Тема 4. Морфологічні норми. Іменник в офіційно-діловому стилі. Вживання прикметників у професійних текстах економічного спрямування. Уживання у фаховому мовленні назв осіб за професією, посадою, званням. Особливості вживання у фаховому мовленні форм числа іменників. Особливості вживання у фаховому мовленні деяких відмінкових форм іменників. Труднощі у виборі правильної форми родового відмінка однини іменників II відміни чоловічого роду. Відмінювання складних іменників. Особливості вживання у фаховому мовленні аббревіатур.

Уживання повних і коротких форм прикметників. Розряди прикметників за значенням. Утворення ступенів порівняння якісних прикметників. Типові помилки при утворенні форм ступенів порівняння якісних прикметників. Основні правила використання прикметників у фаховому мовленні.

Тема 5. Морфологічні норми. Використання числівників у професійних текстах і документах. Розряди числівників за значенням.

Особливості відмінювання кількісних, порядкових та дробових числівників. Особливості поєднання кількісних числівників з іменниками. Правила запису цифрової інформації.

Тема 6. Норми вживання дієслова та його форм у професійному мовленні. Форми дієслова. Особові дієслова. Дієвідмінювання. Особливості вживання у фаховому мовленні інфінітива та безособових форм дієслова. Особливості перекладу російських дієприкметників українською мовою. Особливості вживання у фаховому мовленні дієприкметників і дієприслівників. Функціонування активних дієприкметників у сучасній українській літературній мові.

Тема 7. Особливості вживання прийменників, сполучників в економічних текстах. Первинні та вторинні прийменники. Правопис прийменників разом, окремо, через дефіс. Поняття прийменникової конструкції. Стилiстична маркованість прийменникових конструкцій. Особливості вживання прийменника по в українській мові. Правопис сполучників. Розрізнення сполучників і співзвучних слів.

Тема 8. Синтаксичні норми. Особливості побудови речень у текстах економічного спрямування. Типи синтаксичних зв'язків у словосполученні. Найтипiвші помилки при вживанні словосполучень з узгодженням і керуванням. Лексична сполучуваність слів у словосполучення: фразеологізми, мовні кліше, канцелярські штампи. Прості ускладнені речення у фаховому мовленні. Складні речення та особливості їх функціонування в текстах економічного спрямування.

Тема 9. Редагування текстів фахового спрямування.

Правила й закони фахового мовлення щодо побудови тексту. Редагування текстів на предмет орфографічних, граматичних, пунктуаційних помилок.

Модуль 2

Змістовий модуль 2. Культура усного та писемного мовлення економіста.

Тема 10. Науковий та офіційно-діловий стилі як основні вияви економічних текстових різновидів. Стилiвова диференція української мови. Визначення стилiвової належності текстів за лексичними, граматичними, синтаксичними характеристиками.

Тема 11. Сучасний етикет ділових паперів. Форми вітання й прощання. Класифікації листів. Структура ділового листа. Культура письмового варіанта тексту.

Тема 12. Стилiстичні норми. Умови логічності на рівні зв'язного тексту. Засоби організації зв'язного тексту. Поняття «текст». Способи й засоби організації тексту. Мовні засоби зв'язності тексту.

Тема 13. Укладання текстів економічного спрямування. Коректність та культура використання цитат. План тексту. Добір мовних засобів для побудови зв'язного тексту. Дотримання орфографічних, граматичних, пунктуаційних норм. Правила цитування.

Тема 14. Культура усного ділового мовлення економіста. Жанри усного ділового мовлення, їх специфіка. Бесіда як основний жанр ділового мовлення. Підготовка й проведення ділової бесіди.

Тема 15. Етикетні формули ввічливості в усному діловому мовленні. Етикет ділового листування. Класифікація листів. Структура листа. Добір мовних засобів.

5. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

5.1. Методи навчання

Під час проведення навчальних занять можуть застосовуватися такі методи:

- словесні методи навчання;
- наочні методи навчання;
- практичні методи навчання;
- проблемно-пошукові методи навчання;
- активні методи навчання, у тому числі з використанням поліцейських квестів.

5.2. Порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання роботи здобувачів/здобувачок вищої освіти здійснюється відповідно до загальноуніверситетської системи оцінювання знань.

Система передбачає:

для денної форми навчання

	Поточний контроль			Підсумковий контроль
	Семінарські та практичні заняття	Самостійна робота	Модульна контрольна робота	Залік/екзамен
	30	10	20	40
Всього за навчальну дисципліну	100			

Для переведу оцінок у бали необхідно користуватися формулою:

$$K = \frac{\text{сума одержаних оцінок (балів)}}{\text{округлити } (0,6 * \text{кількість групових занять}) * 5} * 30 =$$

Модульна контрольна робота

19-20 балів – «5» відмінно;

15-18 балів – «4» добре;

10-14 балів – «3» задовільно;

0-9 балів – «0» незадовільно

для заочної форми навчання

	Поточний контроль		Підсумковий контроль
	Семінарські заняття	Самостійна робота	Залік/екзамен
	20	20	60
Всього за навчальну дисципліну	100		

Для переведу оцінок у бали необхідно користуватися формулою:

$$K = \frac{\text{сума одержаних оцінок (балів)}}{\text{округлити (0,6 * кількість групових занять) * 5}} * 20 =$$

При оцінюванні заліку/екзамену на денній формі навчання застосовуються такі критерії:

- 36-40 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, надав/надала повну, вичерпну відповідь на поставлене запитання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти (або правильно відповів/відповіла на 90-100% тестових завдань). Максимальна кількість балів може бути знижена, якщо під час відповіді здобувач/здобувачка вищої освіти не зробив/зробила посилання на чинні нормативно-правові акти чи допустив/допустила незначні помилки.

- 28-35 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, надав/надала відповідь на питання але допустив/допустила помилки, що впливають на загальний висновок (або правильно відповів/відповіла на 70-89% тестових завдань);

- 20-27 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу чи допускає значні помилки, які приводять до викривлення інформації (або правильно відповів/відповіла на 50-69% тестових завдань);

- 0-19 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти не може виконати завдання, не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на

запитання або робить принципові помилки, які викривлюють усе рішення (або правильно відповів/відповіла менше ніж на 50% тестових завдань).

При оцінюванні заліку/екзамену на заочній формі навчання застосовуються такі критерії:

- 50-60 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, надав/надала повну, вичерпну відповідь на поставлене запитання (або правильно відповів/відповіла на 90-100% тестових завдань). Максимальна кількість балів може бути знижена, якщо під час відповіді здобувач/здобувачка вищої освіти допустив/допустила незначні помилки.

- 40-49 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, надав/надала відповідь на питання, але допустив/допустила помилки, що впливають на загальний висновок (або правильно відповів/відповіла на 70-89% тестових завдань);

- 30-39 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу чи допускає значні помилки, які приводять до викривлення інформації (або правильно відповів/відповіла на 50-69% тестових завдань);

- 0-29 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти не може виконати завдання, не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання або робить принципові помилки, які викривлюють усе рішення (або правильно відповів/відповіла менше ніж на 50% тестових завдань).

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та подальшого його оцінювання на семінарському чи практичному занятті слід врахувати певні рівні знань:

1. Теоретична відповідь

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, опрацювавши основну та додаткову літературу, аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань у самостійній роботі;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний/здатна його аналізувати, але не має достатніх знань для формулювання висновків, поєднання теоретичних знань із практичними прикладами;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу;

– оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання.

2. Тест: правильне вирішення тесту оцінюється в 1 бал.

3. Задача: вважається вирішеною і оцінюється:

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, але не зробив посиланням на чинні нормативно-правові акти чи допустив незначні помилки;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти надав/надала відповіді не на всі поставлені в умовах питання, чи не зробив посиланням на чинні нормативно-правові акти, чи допустив значні помилки;

– оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не правильно вирішив/вирішила задачу.

4. Реферативне повідомлення – оцінюється в 5 балів:

1 бал – належне оформлення реферативного повідомлення;

1 бал – глибока проробка теми (наявність достатньої кількості літературних джерел, наявність ґрунтовних висновків);

1 бал – теоретична обґрунтованість теми, визначення її актуальності, мети, завдань, чітко розроблений науковий апарат;

2 бали – грамотна і аргументована презентація реферату.

Кожну оцінку викладач/викладачка має аргументовано мотивувати.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані лише з незначною кількістю помилок
82–89	Добре	B	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вище середнього рівня з кількома помилками
75–81		C	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вірно з певною кількістю суттєвих помилок
67–74	Задовільно	D	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані непогано, але зі значною кількістю недоліків
60–66		E	Кредит зараховано. Виконання контрольних заходів задовольняє мінімальним критеріям
35–59	Незадовільно	FX	Кредит не зараховано.

			Здобувачу/здобувачці вищої освіти надається можливість скласти оговорені контрольні заходи для поліпшення підсумкової оцінки
1-34		F	Кредит не зараховано. Здобувач/здобувачка вищої освіти повинен/повинна повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни (модуля)

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базові

1. Бодик О. П., Рудакова Т. М. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 416 с.
2. Караман С. О., Караман О. В., Плющ М. Я. Сучасна українська літературна мова. Київ : Літера ЛТД, 2011. 560 с.
3. Підгурська І. В., Голубовська І. В. Українська мова за професійним спрямуванням : навч. посіб. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 192 с.
4. Плющ М. Я. Граматика української мови. Морфеміка. Словотвір. Морфологія : підручник. Вид. 2-ге, доповн. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2010. 328 с.
5. Професійна мова економістів : навч. посіб. / Кіршо С. М., Купрата Н. Я., Висоцька З. І., Ковальчук Г. В., Ковальська Н. А., Ногай В. П. Одеса, 2016. 462 с.
6. Сучасна українська літературна мова: Лексикологія. Фонетика : підручник / А. К. Мойсієнко, О. В. Бас-Кононенко, В. В. Бондаренко та ін. Київ : Знання, 2010. 270 с.
7. Українська мова за професійним спрямуванням : навчальний посібник для здобувачів вищої юридичної освіти / Новікова О., Пономаренко К., Сабельникова Т. Кривий Ріг : ДЮІ МВС України. 2021.
8. Український правопис / Інститут мовознавства імені О. О. Потебні НАН України, Ін-т української мови НАН України, Український мовно-інформаційний фонд НАН України. Київ : Наукова думка, 2019. 391 с.
9. Шевчук С. Українське ділове мовлення : навч. посіб. Вид. 10-те, випр. і допов. Київ : Алерта, 2022. 312 с.
10. Шевчук С. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. Київ : Алерта, 2023. 536 с. Шевчук С. В., Кабиш О. О., Клименко І. В. Сучасна українська літературна мова : навч. посіб. Київ : Алерта, 2017. 544 с.

Додаткові

1. Бабій І. М., Свистун Н. О. Синтаксис сучасної української мови : самостійна та індивідуальна робота : словосполучення, просте речення, просте ускладнене речення : навчально-методичний посібник. Тернопіль, 2014. 192 с.
2. Баранчук О. Правопис НЕ з дієсловами. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2015. № 2. С. 47–48.
3. Бас-Кононенко О. В. Вимовні норми як мірило милозвучності української мови (на матеріалі орфоепічних словників). *Українська мова*. 2019. № 1. С. 103–114.
4. Брус М. Фемінітиви української мови в переплетенні давніх і сучасних тенденцій. *Вісник Львівського національного університету імені Івана Франка. Серія «Філологія»*. 2009. Вип. 46. Ч. 1. С. 61–69.
5. Гаврилова Н. С. Система корекції порушень вимови голосної фонемі -е. *Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія «Соціально-педагогічна»*. 2013. Вип. 22 (1). С. 22–30.
6. Галас А. М., Сабодош І. В. Синтаксис словосполучення і простого речення сучасної української мови : практикум. Вид 2-е, змінене і доповнене. Ужгород, 2023. 238 с.
7. Гарбар І. В., Гарбар А. І. Граматичні анормативи у професійному мовленні. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Філологія»*. 2022. № 58. С. 41–44.
8. Головата Л. М. Тестові завдання з української пунктуації : навч. посіб. Вид. 2-ге вид., переробл. і допов. Тернопіль : Вектор, 2016. 95 с.
9. Грещук В., Драніцина Н. Упровадження нового правопису у сферу освіти та культури. *Освітні обрії*. 2021. № 1 (52). С. 90–95.
10. Дружинець М. Л. Екологія українського усного мовлення: вимова голосних звуків. *Записки з українського мовознавства*. 2019. Вип. 26(1). С. 27–36.
11. Дудко І. В. Особливості аналізу дієслова: формальний і функціональний аспекти. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 10 : Проблеми граматики і лексикології української мови*. 2012. Вип. 9. С. 62–65.
12. Колеснікова І. А. Числівник як елітний компонент комунікації у сучасному професійному інформаційному просторі. *Наукові записки Харківського національного педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди. Літературознавство*. 2022. Вип. 1 (99). С. 58–68.
13. Колібаба Л. Морфологічні форми іменників у контексті теорії мовної норми. *Українська мова*. 2018. № 2. С. 50–66.
14. Кочукова Н. І. Сучасні тенденції використання назв осіб жіночої статі в професійному та науковому мовленні. *Південний архів. Філологічні науки*. Випуск LXVII. Херсон : ХДУ, 2017. С. 37–41.
15. Куш Н. Порівняльні прийменникові еквіваленти української мови:

семантичний аспект. *Теоретичні й прикладні проблеми сучасної філології*. 2015. Вип. 1. С. 141–145.

16. Лавренюк В. Точність терміновживання в офіційно-діловому та науковому стилях мовлення. *Актуальні проблеми державного управління*. 2016. Вип. 1. С. 111–118.

17. Микитюк О. Р. Український прикметник як стрижень національної картини. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія «Філологічні науки»*. 2014. Вип. 3. С. 138–146.

18. Плющ М. Я. Функції числівників як ознакових слів. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 10 : Проблеми граматики і лексикології української мови*. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. Вип. 13. С. 33–38.

19. Проценко О. Типові помилки у вживанні дієслівних форм як наслідок прогалин у шкільній освіті. *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. 2021. № 193. С. 423–428.

20. Рязанцева Д. Порушення норми ступенюванні прикметників. *Культура слова*. 2011. № 74. С. 70–74.

21. Сімавонян М. С. Сучасні тенденції розвитку українського офіційно-ділового мовлення. *Управління розвитком*. 2013. № 15. С. 15–17.

22. Стратулат Н. В., Проценко Г. П. Правописні зміни в новому українському правописі: особливості їх реалізації у фаховому мовленні. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія «Філологія. Соціальні комунікації»*. 2020. Т. 31 (70). № 1. Ч. 1. С. 124–128.

23. Сушко О. Офіційно-діловий стиль у стильовій парадигмі української мови. *Теоретичні й прикладні проблеми сучасної філології*. 2015. Вип. 1. С. 154–159.

24. Терлак З. До відмінювання запозичених іменників на -о в сучасній українській мові. *Вісник Львівського університету. Серія «Філологічна»*. 2012. Вип. 57. С. 3–17.

25. Ткачук Г. О., Дорош Г. О. Удосконалення культури мовлення у процесі роботи над конструкціями з прийменником по. *Педагогічний дискурс*. 2011. Вип. 9. С. 343–345.

26. Шведова М. О. Варіативність форм іменників у знахідному відмінку однини в українській мові (корпусне дослідження). *Studia philologica*. 2018. Вип. 10. С. 19–28.

27. Шеремет Д. В. Номінація і аббревіація : місце аббревіатур у процесі номінації. *Мова і культура*. 2011. Вип. 14, т. 7. С. 460–463.

28. Южакова О. І. Спотворювання орфоепічних та акцентуаційних норм української мови як шлях до її суржикізації (на підставі мовознавчих праць С. Караванського). *Записки з українського мовознавства*. 2019. Вип. 26 (2). С. 193–202.

29. Ющук І. П. Практикум з правопису і граматики української мови. Київ : Освіта, 2012. 270 с.

Нормативно-правові акти

1. Конституція України. Прийнята на 5-й сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 14 (з наступними змінами та доповненнями).
2. Деякі питання документування управлінської діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.01.2018 № 55. *Офіційний вісник України*. 2018. № 23. Ст. 770 (з наступними змінами та доповненнями).

Інформаційні ресурси

1. Інформаційно-телекомунікаційна система «МІА:Освіта». URL: <https://osvita.dnuvs.ukr.education/md/course/view.php?id=1143>
<https://osvita.dnuvs.ukr.education/md/course/view.php?id=1198>
2. Експрес-уроки української мови Олександра Авраменка. URL: <http://ippo.kubg.edu.ua/ekspres-uroky>
3. Лінгвістичний портал. URL: <http://www.mova.info/>
4. Уроки державної мови. URL: <https://135.slovaronline.com/>
5. Український лінгвістичний портал. Словники України online: словозміна, синонімія, фразеологія. URL: <https://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>
6. Культура мови на щодень. URL: <http://kultura-movy.wikidot.com/about>